

Teaching Guide				
Identifying Data			2017/18	
Subject (*)	PHYSIOTHERAPY FOR STATIC AND DYNAMIC CONDITIONS IN THE VERTEBRAL COLUMN		Code	651G01015
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Second	Obligatoria	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinador	Rodríguez Romero, Beatriz		E-mail	beatriz.romero@udc.es
Lecturers	Bello Rodriguez, Olalla Carballo Costa, Lidia Ramos Gómez, Fernando Rodríguez Romero, Beatriz Vivas Costa, Jamile		E-mail	olalla.bello@udc.es lidia.carballo@udc.es fernando.ramos@udc.es beatriz.romero@udc.es j.vivas@udc.es
Web				
General description	This matter pretends that the student know the theoretical and practical bases of the application of the therapeutic exercise in the deviations and syndromes neuro-muscle-skeletal related with the vertebral column.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A3	Conocer y comprender los métodos, procedimientos y actuaciones fisioterapéuticas, encaminados tanto a la terapéutica propiamente dicha a aplicar en la clínica para la reeducación o recuperación funcional, como a la realización de actividades dirigidas a la promoción y mantenimiento de la salud.
A4	Adquirir la experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuales y destrezas técnicas y manuales; que facilite la incorporación de valores éticos y profesionales; y que desarrolle la capacidad de integración de los conocimientos adquiridos; de forma que, al término de los estudios, los estudiantes sepan aplicarlos tanto a casos clínicos concretos en el medio hospitalario y extrahospitalario, como a actuaciones en la atención primaria y comunitaria.
A5	Valorar el estado funcional del paciente, considerando los aspectos físicos, psicológicos y sociales.
A7	Diseñar el plan de intervención de fisioterapia atendiendo a criterios de adecuación, validez y eficiencia.
A12	Intervenir en los ámbitos de promoción, prevención, protección y recuperación de la salud.
A17	Comprender la importancia de actualizar los conocimientos, habilidades, destrezas y actitudes que integran las competencias profesionales del fisioterapeuta.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para su aprendizaje a lo largo de su vida.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Learning outcomes			
Learning outcomes			Study programme competences
Recognise the elements that take part in the control postural and engine related with the vertebral column, as well as the paper of each one of them and his dysfunctions. Explain how resolve such dysfunctions through the therapeutic exercise.			A3
			A4
			A17
			C6
			C7

Apply the distinct proofs of assessment of the posture and of the movement of the vertebral column on a student. Interpret the meaning of the results obtained in said proofs. Formulate a general conclusion from such results.	A3 A4 A5 A17		C1 C3 C6 C7
Differentiate the clinical characteristics more notable of the syndromes neuro-muscle-skeletal related with the vertebral column.	A4 A5 A17		C3 C6 C7
Identify the general characteristics, the characteristics anatomo-pathological and the clinical demonstrations of the deviations of the vertebral column in the plane sagital and frontal.	A4 A17		C3 C6 C7
Establish the relation between the general aims and the methodology of application of the different modalities of therapeutic exercise applied to the deviations and syndromes neuro-muscle-skeletal related with the vertebral column.	A3 A4 A7 A17		C1 C3 C6 C7
Apply different therapeutic exercises relating them with his aims and his methodology of application. Select a number limited of exercises for concrete clinical cases with deviations or syndromes neuro-muscle-skeletal related with the vertebral column.	A3 A4 A7 A12 A17		C1 C3 C6 C7
Identify the bibliographic sources more notable on the scientific evidence of the exercise terapéutico applied to the deviations or syndromes of the vertebral column.	A17		C3 C6 C7
Results related with the subjective plane: - Act keeping a responsible behaviour (with other students, with the group, with the professor). - Defend the confidentiality of the possible clinical information obtained of other students. - Use a clear language and related with the professional practice. - Act with responsibility.	A17		C1 C6 C7

Contents	
Topic	Sub-topic
THEORETICAL PROGRAM	5 temas
Subject 1. Theoretical and practical analysis of the control postural and engine related with the vertebral column	1.1. Definicións da postura 1.2. Elementos que interveñen no control postural e motor. Funcións e disfuncións destes elementos. 1.3. Aspectos varios baseados na evidencia actual. 1.4. Protocolo de valoración da postura e do movemento da columna vertebral.
Subject 2. Syndromes neuro-muscle-skeletal related with the vertebral column	2.1. Dor de costas mecánicas 2.2. Radiculopatías 2.3. Síndromes posturales e do control motor

Subject 3. Deviations of the vertebral column in the plane sagital and in the frontal plane	3.1. Desviacións no plano saxital: 3.1.1. Xeneralidades 3.1.2. Cifose dorsal 3.1.3. Enfermidade de Sheuerman 3.1.4. Dorso plano 3.1.5. Hiperlordosis 3.1.6. Espondilolisis. Espondilolistesis 3.1.7. Rectificación lumbar 3.2. Desviacións no plano frontal: Escoliose 3.2.1. Recordo histórico. Definición. Etioloxía 3.2.2. Escoliose idiopática: 3.2.2.1. Definición. Prevalencia. 3.2.2.2. Cambios anatomo-patolóxicos. 3.2.2.3. Consideracións etiolóxicas. 3.2.2.4. Manifestacións clínicas. 3.2.2.5. Clasificación: a) cronolóxica, b) segundo a localización, c) segundo gravidade. 3.2.2.6. Evolución e factores prognóstico.
Subject 4. Therapeutic exercise in the syndromes neuro-muscle-skeletal and deviations related with the vertebral column	4.1. Definición de exercicio terapéutico e evidencia científica sobre a súa aplicación nos síndrome e desviacións relacionadas coa columna vertebral. 4.2. Descrición e análise dos obxectivos xerais do exercicio terapéutico. 4.3. Metodoloxía de aplicación das diferentes modalidades de exercicio terapéutico.
Subject 5. Specific exercises of physiotherapy for the treatment of the scoliosis	5.1. Evidencia científica sobre o tratamento conservador: exercicios específicos de fisioterapia 5.2. Obxectivos básicos do tratamento conservador 5.3. Consenso de recomendacións sobre os exercicios específicos de fisioterapia
PRACTICAL PROGRAM	
Practical number1-number7 Subject 1. Theoretical and practical analysis of the control postural and engine related with the vertebral column	1.4. Protocolo de valoración da postura e do movemento da columna vertebral: I. Anamnese ou exame subxectivo. II. Exploración física: 1. Exploración estática 2. Exploración dinámica: - Mobilidade global - Test de control do movemento - Test de inestabilidade - Test musculares de estabilizadores e mobilizadores 3. Exploración neurolóxica 4. Probas radiolóxicas

Practical number8-number14 Subject 4. Therapeutic exercise in the syndromes neuro-muscle-skeletal and deviations related with the vertebral column	4.2. Descrición e análise dos obxectivos xerais do exercicio terapéutico. 4.3. Metodoloxía de aplicación das diferentes modalidades de exercicio terapéutico: - Exercicios de reeducación do patrón respiratorio - Exercicios de reeducación sensitivo-motora - Exercicios de activación de músculos estabilizadores - Exercicios de flexibilización: articular, muscular, neural - Exercicios de fortalecemento muscular
--	---

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	A17	2	0	2
Guest lecture / keynote speech	A3 A4 A5 A7 A12 A17 C1 C3 C6 C7	25	43	68
Laboratory practice	A3 A4 A5 A7 A12 A17 C1 C3 C6 C7	30	44	74
Mixed objective/subjective test	A3 A7 C1	2	0	2
Practical test:	A3 A4 A5 C1	1	0	1
Personalized attention		3	0	3
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Introductory activities	A través desta actividade inicial expóranse @s alumn@s os diferentes apartados da guía académica de forma detallada, e resolveranse as dúbidas relativas a calquera dos aspectos de programación da materia. Tratarase ademais de identificar os intereses e motivacións d@ alumn@ co obxectivo de facilitar o proceso de aprendizaxe.
Guest lecture / keynote speech	As sesións maxistras correspóndense ás clases programadas no calendario académico como docencia teórica. Estas clases serán impartidas na aula nº2 (planta soto). Presentaranse os aspectos crave da materia de maneira sintética e secuencial, co obxectivo de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe do alumn@. Estas sesións reforzarán o material elaborado e colgado en Moodle pola profesora. Realizaranse mediante exposición oral, con ou sen apoio audiovisual. Estará destinada fundamentalmente á obtención de resultados da aprendizaxe do plano cognitivo. I) Dentro do horario asignado a estas sesións contéplase á súa vez a realización de Talleres. Os talleres estarán orientados fundamentalmente á obtención de resultados da aprendizaxe relacionados co saber facer. Durante a realización dos talleres o profesor guiará ao alumn@ na adquisición de habilidades psicomotoras relacionadas coa valoración e coa aplicación do exercicio terapéutico. A vantaxe desta metodoloxía radica en que é o propio alumn@ o que vivencia a experiencia de ser avaliade@ e/ou guiade@ na execución dunha serie de exercicios terapéuticos, facilitando así a identificación dos obxectivos e da metodoloxía de aplicación das diferentes modalidades de exercicio terapéutico. A asistencia aos talleres é obrigatoria. II) Estas sesións reforzaranse á súa vez coa realización simultánea doutras actividades tales como a análise de fontes documentais (bibliográficos e/ou audiovisuais) relevantes para a materia; a aprendizaxe cooperativa ou prácticas a través de Tics, que contribuirán a identificar a práctica baseada na evidencia e reforzarán a adquisición dos resultados da aprendizaxe.

Laboratory practice	Esta metodoloxía permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, realización de probas de valoración clínica, exploracións ou exercicios. O laboratorio ofrece unha excelente oportunidade para adquirir competencias técnicas, metodolóxicas, sociais e participativas. Estas prácticas irán dirixidas especialmente á adquisición de resultados da aprendizaxe no plano psicomotor ou do saber facer; e no plano subxectivo ou do saber ser. Están relacionadas co tema 1 e tema 4 sobre a aplicación das distintas probas de valoración da postura e do movemento da columna vertebral, así como das diferentes modalidades de exercicio terapéutico. As prácticas de laboratorio realizaranse no laboratorio de Fisioterapia Especial (2ª planta). O grupo de alumnos matriculados na materia distribúese en 6 grupos, cada un dos cales recibirá 2 horas de prácticas de laboratorio semanalmente (respectarase a distribución oficial dos grupos). O alumno/a debe asistir ás mesmas con pixama clínico, bañador ou roupa deportiva similar, e sabanilla ou toalla. I) Estas prácticas complementaranse coa elaboración dun portafolio individual sobre tales prácticas. Cada alumno deberá entregar o seu portafolio, en formato dixital, ao final do curso. Este debe incluír: - os resultados de todas as probas de valoración realizadas (resultados de sí mesm@s) - unha conclusión sobre tales resultados - unha proposta de, polo menos, 4 exercicios que estarían indicados para a prevención ou tratamento das posibles desviacións ou síndrome detectadas na columna vertebral - unha reflexión sobre a aprendizaxe adquirida II) Estas prácticas se complementarán a su vez con un estudo de casos. Búscase a través desta actividade promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes. O alumn@ deberá realizar un estudo sobre un caso clínico. Esta actividade levarase a cabo en colaboración con outros 2 compañeir@s (grupos de 3 alumn@s) a partir da composición dos grupos das clases prácticas, onde un d@s alumn@s asumirá o rol de caso clínico. Deberase entregar a composición dos grupos o primeiro día de prácticas de laboratorio á profesora, nunha folla coa firma dos 3 integrantes. Está actividade está relacionada fundamentalmente co tema 1 e tema 4 sobre a aplicación das distintas probas de valoración da postura e do movemento da columna vertebral, e a capacidade para seleccionar diferentes modalidades de exercicio terapéutico para o devandito caso clínico. Requisitos para a súa elaboración, presentación e entrega: 1. Debe incluír os resultados da exploración subxectiva, da exploración estática e dinámica da columna vertebral. - Para a exploración subxectiva incluírase unha descrición da anamnesis do alumn@ explorado segundo guión dado en clase. - Para a exploración estática incluírase un mapa corporal coa representación da liña da plumada, e símbolos das principais alteracións estáticas do plano frontal e saxital. Deberase incluír os resultados da proba da plumada e da inspección en ambos os planos, así como de todas aquelas probas complementarias da estática. Para evidenciar os resultados presentaranse fotos de tales probas. - Para a exploración dinámica presentaranse vídeos con cada unha das probas. - Incluírase ademais a interpretación dos resultados obtidos cando estes non se correspondan á normalidade; e unha conclusión xeral a partir de tales resultados. 2. Ao final do traballo farase unha proposta de, polo menos, dous exercicios indicados para a prevención ou tratamento das posibles desviacións ou síndrome relacionadas coa columna vertebral detectados no caso clínico. 3. Integrarase no devandito traballo os resultados obtidos sobre a valoración da composición corporal impartidos na materia de Cinesiterapia: bases do exercicio terapéutico.
---------------------	--

4. Presentarase oralmente en clase, en formato power-point preferiblemente. Esta presentación será a que se entregue á profesora. Poderase utilizar o apartado de notas do power-point para calquera información complementaria.
5. Entregarase nun pen-drive, identificando o traballo co nome d@s 3 alumn@s: primeiro apelido e nome (de cada un@ dos compoñentes).
6. Data de presentación e entrega: a semana anterior a Semana Santa.
7. É obrigatorio a súa presentación para asistir ao exame.

Mixed objective/subjective test	Véxase apartado de Avaliación
Practical test:	Véxase apartado de Avaliación

Personalized attention	
Methodologies	Description
Laboratory practice Guest lecture / keynote speech	The personalised attention will be able to apply through different modalities and contexts: - During the realisation of the practices of laboratory -and after the previous demonstration of the professor of different proofs of clinical assessment, explorations or exercises-, the student will receive a feedback of the execution of such practices. The professor, present at all times in the laboratory, will resolve those doubts and difficulties that him surgan to the student. - During the realisation of the study of cases, the student has the follow-up by part of the professor through tutorías previously requested by that. - During the realisation of the workshops the professor will be present in the classroom/laboratory and will guide to the student in the acquisition, especially, of skills psicomotoras related with the assessment of the vertebral column and with the application of different modalities of therapeutic exercise. - Through tutorías, specifically requested by the student, to resolve any relative question to any one of the included appearances in this educational guide.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Laboratory practice	A3 A4 A5 A7 A12 A17 C1 C3 C6 C7	I) A asistencia a todas as prácticas de laboratorio, terá o valor correspondente ao 10% da nota. Só se aceptarán faltas que estean xustificadas con evidencias. Criterios de avaliación: - asistencia a todas as prácticas - participación activa en clase - evidencias achegadas no portafolio - demostración da adquisición progresiva de habilidades psicomotoras relacionadas cos contidos da materia - aspectos relacionados co saber ser: comportamento, confidencialidade, uso apropiado da linguaxe, responsabilidade. II) A presentación e defensa pública do traballo relativo ao estudo de casos terá unha puntuación máxima do 10% da nota. Criterios de avaliación: - cumprimento de todos os requisitos para a súa elaboración, presentación e entrega - veracidade dos datos - calidade do material fotográfico e audiovisual - presentación xeral do traballo e defensa oral do mesmo - capacidade de traballo en grupo - puntuación dada polo resto de compañeir@s	20

Guest lecture / keynote speech	A3 A4 A5 A7 A12 A17 C1 C3 C6 C7	As diferentes actividades que se realicen durante as sesións maxistras formarán parte da avaliación continuada, especialmente, os talleres. A asistencia a todos os talleres terá o valor correspondente ao 10% da nota (como máximo). Só se aceptarán faltas que estean xustificadas con evidencias. Criterios de avaliación: - asistencia a todos os talleres - participación activa en clase - demostración da adquisición progresiva de habilidade psicomotoras relacionadas cos contidos da materia - aspectos relacionados co saber ser: comportamento, confidencialidade, uso apropiado da linguaxe, responsabilidade - achega de evidencias se estas son requiridas	10
Mixed objective/subjective test	A3 A7 C1	A proba mixta correspóndese ao exame teórico da materia. Esta proba constará de dous partes: - preguntas tipo test de resposta simple - e un suposto clínico sobre o que se exporán 10 preguntas curtas. Criterios de avaliación: - no test, por cada 2 respostas mal restarase unha ben (ou por cada resposta incorrecta restarase 0,5 ben) - para avaliar o suposto clínico será imprescindible alcanzar unha nota igual a 5,5 sobre 10 nas preguntas tipo test - cada parte da proba mixta (test / suposto clínico) representa o 50% da nota total da devandita proba - vinculación coa PROBA PRACTICA: considerárase liberada a materia, única e exclusivamente, se se alcanza unha nota de 5/10 en cada proba (tanto no exame teórico como no exame práctico). E, será indispensable presentarse a ambas as probas para que poida avaliarse a suma de todas as metodoloxías. Cada unha das probas terá á súa vez un peso na avaliación do mesmo valor (50/50). A proba mixta e a proba práctica terán un valor do 70% (como mínimo) da nota total da materia; isto é, 35% / 35%. Só se reservará o aprobado nunha parte da materia (teórica ou práctica) para a convocatoria inmediatamente seguinte á que se aprobou dita parte, para o curso académico no que se atopa matriculado o alumn@. Exemplo: de xuño para xullo.	35

Practical test:	A3 A4 A5 C1	A proba práctica correspóndese co exame práctico da materia. É unha proba na que se busca que o alumno desenvolva total ou parcialmente algunha práctica que previamente fixese durante as clases prácticas de laboratorio e/ou durante os talleres. Esta proba constará de 3 preguntas. Pedirase ao alumno que elixa ao azar 3 números que se corresponderán con números asignados a unha lista previa de preguntas prácticas. Criterios de avaliación: - integración de coñecementos teórico-prácticos - adquisición da aprendizaxe psicomotor: postura do alumn@; posicionamento do alumn@ que fai o rol de paciente; abordaxe (tomas / contratomas); execución da técnica; destreza e control da actividade - adquisición da aprendizaxe subxectiva: comportamento, confidencialidade, uso apropiado da linguaxe, responsabilidade - tempo de resposta. Puntuación: véxase proba mixta	35
-----------------	-------------	---	----

Assessment comments

As porcentaxes asignadas a cada proba poden sufrir pequenas modificacións dun curso a outro en función das necesidades da materia. No entanto, o valor do exame (teórico e práctico) nunca será inferior ao 70% da nota final e o valor da avaliación continuada (estudo de casos, talleres, etc) nunca será superior ao 30%.

Sources of information

Basic	- http://fisioterapiadolordeespalda.udc.es/ (2013). HÁBITOS DE VIDA SALUDABLE Y PREVENCIÓN DE PROBLEMAS MÚSCULO-ESQUELÉTICOS. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia - Jull G, Sterling M, Falla D, Treleaven J, O'Leary S (2009). Latigazo Cervical, cefalea y dolor en el cuello. Barcelona: Elsevier - Norris, Christopher M. (2008). Back stability : integrating science and therapy. Champaign, IL : Human Kinetics - Florence Peterson Kendall ... [et al.] (2007). Kendall's, Músculos : pruebas funcionales, postura y dolor. Capítulo 3: Pruebas de longitud muscular. Capítulo 4: Postura estática. Actitud postural: alineamiento y equilibrio muscular. Capítulo 6: . Madrid : Marbán - Stanmore, Tia. (2006). Espalda sana Ejercicios basados en el método Pilates para fortalecer el cuello los hombros y la espalda. Barcelona : RBA Integral - Liemohn, Wendell. (2005). Prescripción de Ejercicio para la espalda. Pág: 137-156. Badalona : Paidotribo
Complementary	- Rodríguez-Romero B (2009). www.fisaude.com , Apartado VIDEOS_categoría Ejercicios de Estabilización Lumbopélvica. Preferible ver los videos en el siguiente orden: 1-Introducción estabilización lumbo-pelvica: http://www.fisaude.com - Rodríguez-Romero B (2009). www.fisaude.com , Apartado: Fisioterapia > Lesiones > Cervicalgia (en formato texto).. Fisaude - Rodríguez-Romero B et al (2007). O prezo da marea [Vídeo] : prevención de transtornos músculo-esqueléticos no marisqueo. Santiago de Compostela] : Xunta de Galicia

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

ANATOMY I AND HISTOLOGY/651G01001

ANATOMY II/651G01002

BIOMECHANICS/651G01009

KINESIOTHERAPY: BASES OF THERAPEUTIC EXERCISE BASES/651G01013

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.